SPRIEVODNÁ SPRÁVA
K ZMENÁM A DOPLNKOM Č. 1

ÚDAJE O OBSTARÁVATEĽOVI A SPRACOVATEĽOVI

1.1. Obstarávateľ: **OBEC HRANOVNICA**
Obecný úrad, Sládkovičova 398,
059 16 HRANOVNICA

1.2. Odborne spôsobilá osoba na obstarávanie ÚPP a ÚPD: **Ing. Emília Hudzíková**
Zimná 3585/1, **058 01 Poprad**
Tel. 0903 733 381
E-mail: emilia.hudzikova@gmail.com

1.3. Spracovateľ: **Ing.arch. Mária Kollárová - architekt**
Traktorová 590, 058 01 Poprad
Ateliér: Bajkalská 20 , 058 01 Poprad
IČO 33072 582, DIČ SK1022652268
Tel./fax: 052/77 34 268, 0905 97 3325
E-mail: kollarova@stonline.sk

DÔVOD OBSTARANIA ZMENY A DOPLNKU ÚZEMNÉHO PLÁNU

Dôvodom obstarania Zmeny a doplnku ÚPN-O Hranovnica je podmienka zosúladenia navrhovanej činnosti – rozšírenie priestoru ťažby – s existujúcim územným plánom obce Hranovnica vyplývajúca zo záverečného stanoviska z posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie (EIA).

Podnetom pre spracovanie zmeny a doplnku územného plánu je záujem investora realizovať ťažbu na rozšírenom priestore existujúceho lomu (priestor zasahujúci aj do k.ú. Poprad) s cieľom uvoľniť existujúce zásoby stavebného kameňa. Na uvedenú činnosť, ktorá bola predmetom posudzovania vplyvov na životné prostredie (EIA), má investor vydané súhlasné záverečné stanovisko s uvedenými podmienkami realizácie zámeru.

Kameňolom Dubina je v existujúcom územnom pláne obce akceptovaný ako plocha ťažby nerastných surovín. Tento doplnok územného plánu rieši rozšírenie tejto funkčnej plochy a podmienky realizácie zámeru rozšírenia priestoru ťažby.

V prílohe sprievodnej správy sú doložené:
- *Záväzná časť VÚC PSK Zmeny a doplnky 2009 (týkajúca sa riešeného územia)*
- *Podmienky povolenia činnosti zo ZÁVEREČNÉHO STANOVISKA (stanoviska k posudzovaniu navrhovanej činnosti – rozšírenia priestoru ťažby - EIA)*
- *Charakteristika riešeného územia a kameňolomu Dubina*

ÚDAJE O SÚLADE RIEŠENIA S NADRADENOU DOKUMENTÁCIOU

Spracovaná zmena a doplnok územného plánu je v súlade s nadradenou dokumentáciou.

Nadradenou dokumentáciou pre riešené územie je **Územný plán veľkého územného celku Prešovského samosprávneho kraja a jeho Zmeny a doplnky 2009.**

(Aktuálne znenie záväzných regulatívov týkajúcich sa riešeného územia je uvedené v prílohovej časti správy).

ÚDAJE O SÚLADE RIEŠENIA SO ZADANÍM PRE ÚPN-O HRANOVNICA

Zadanie pre územný plán obce Hranovnica bolo schválené uznesením zo dňa **23.09.2005 pod bodom 2a**.

Zadanie pre územný plán obce Hranovnica obsahuje na str. 9 v bode **„k – požiadavky na ochranu prírody a tvorbu krajiny, kultúrneho dedičstva...“** v odseku

- **ochrana prírody a tvorba krajiny, zabezpečenie ekologickej stability územia** uvádza o.i.
  - rešpektovať chránené krajinné územia, lokality a výtvory v riešenom území a územie využívať s rešpektovaním vyhláseného stupňa ochrany (o.i. NPR Hranovnícka Dubina)
  - rešpektovať schválené prvky ÚSES z dokumentácie vyššieho stupňa (biokoridor regionálneho významu, o.i. Kozie chrbty)
  - akceptovať povrchový lom Dubina na severnom okraji katastra

- **ochrana prírodných zdrojov, ložísk nerastných surovín** uvádza o.i.
  - požiadavku rešpektovania výhradného ložiska stavebného kameňa s určeným dobývacím priestorom až do doby vyťaženia, čo je viac ako 20 rokov.

Navrhnutá zmena a doplnok územného plánu **je v súlade so schváleným zadaním pre územný plán obce Hranovnica**, vzhľadom k tomu, že:

- navrhované rozšírenie priestoru ťažby je navrhnuté v priestore mimo chránených prírodných území a ich ochranných pásiem
- navrhované rozšírenie priestoru ťažby je v priamom kontakte s existujúcim povrchovým lomom stavebného kameňa

HLAVNÉ CIELE RIEŠENIA ZMENY A DOPLNKU ÚZEMNÉHO PLÁNU

Cieľom riešenia je:

- zapracovať navrhovanú činnosť – rozšírenie priestoru ťažby v lome Hranovnica - Dubina - do existujúceho územného plánu obce Hranovnica, tak, aby navrhovaná činnosť bola v súlade:
  - s nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou – s ÚPN VÚC Prešovského kraja
  - s územným plánom obce Hranovnica a jeho záväznou časťou (resp. s navrhnutou koncepciou rozvoja riešeného územia)
  - so Záverečným stanoviskom k posudzovaniu navrhovanej činnosti (s rešpektovaním podmienok v ňom stanovených)

(Podmienky vyplývajúce zo záverečného stanoviska k posudzovaniu navrhovanej činnosti sú uvedené v prílohovej časti správy).

VYMEDZENIE JEDNOTLIVÝCH LOKALÍT A ICH CHARAKTERISTIKA,
EXISTUJÚCE A NAVRHOVANÉ FUNKČNÉ VYUŽÍVANIE ÚZEMIA,
vymedzenie navrhovanej zmeny funkčných plôch

EXISTUJÚCE FUNKČNÉ VYUŽÍVANIE ÚZEMIA

Riešené územie je v zmysle spracovaného územného plánu obce Hranovnica súčasťou:
- krajinného celku „**KC1**“ - kameňolom Dubina
- krajinného celku „**KC2**“ - Dubina

s nasledovnými charakteristikami (*pozri výkres č. 8 – Ochrana prírody a tvorba krajiny...):*

KC1

stav *(v zmysle doterajšieho ÚPN-O):*
kameňolom Dubina
- Dobývací priestor s ťažbou stavebného kameňa
- narušený prirodzený krajinný priestor v pohorí Kozie chrbty vnímaný hlavne z komunikácie I/67
- estetická závada v krajine

návrh*(v zmysle doterajšieho ÚPN-O):*
- zachovanie a rešpektovanie súčasného funkčného využitia územia
- odporučenie: eliminácia estetickej závady výsadbou zelene, najmä pozdĺž komunikácie I/67
- zmeniť súčasné funkčné využívanie územia na športovo-rekreačné územie s rešpektovaním členitého priestoru lomu (skalolezectvo, cyklotrial, bikros, horská cyklistiky a pod.) bude možné až po výhľadovom ukončení ťažby v kameňolome
- po ukončení ťažby bude možné eliminovať estetické závady v krajine, najmä výsadbou zelene a prípadným situovaním nových objektov obslužnej a sociálno-hygienickej vybavenosti

KC2

stav*(v zmysle doterajšieho ÚPN-O):*
Dubina
- prirodzený komplex zmiešaných dubových lesov s unikátnymi spoločenstvami v celoslovenskom kontexte a s koncentrovaným výskytom ohrozených teplomilných druhov rastlín a živočíchov, biotopov a druhov európskeho a národného (slovenského) významu
- časť územia celku je chránená v rámci NPR Hranovnícka dubina (5. Stupeň ochrany) pozostávajúcej z dvoch väčších a niekoľkých menších fragmentov starších porastov
- pôvodne išlo o jeden spojitý územný celok, resp. komplex, ktorý bol narušený veternou kalamitou v r. 1994
- v zmysle dokumentácie vyššieho stupňa je prevažná časť územia definovaná ako regionálne biocentrum ÚSES (Dubina)
- na juhovýchodnom okraji krajinného celku sa nachádzajú dve skupiny chát individuálnej rekreácie

návrh *(v zmysle doterajšieho ÚPN-O):*
- v ÚPN je navrhnuté zachovávať a využívať územie celku v súlade s vyhlásených stupňom ochrany v zmysle zákona o ochrane prírody a krajiny, s rešpektovaním územia ako regionálneho biocentra
- staré porasty ochranných lesov je potrebné rešpektovať bez výraznejších zásahov, resp. aplikovať účelový výber porastov pre výrub
- v hospodárskych lesoch je potrebné uplatňovať najšetrnejšie postupy, najmä výberkový spôsob výrubu a rôzne varianty clonného výrubu
- v maximálnej možnej miere je potrebné zabezpečiť prirodzenú obnovu lesov a úplne vylúčiť holoruby v lesoch
- v mladých porastoch je potrebné dôsledne uplatňovať pôvodnú drevinovú skladbu drevín a formovať prirodzenú štruktúru lesa
- zachovať a nerozširovať lokality individuálnej rekreácie, ako aj ich zástavbu

NAVRHOVANÉ FUNKČNÉ VYUŽÍVANIE ÚZEMIA
ZMENA A DOPLNOK č. 1 ÚPN-O sa týka zmeny funkčného využitia riešeného územia takto:

- Časť plôch v krajinnom celku **KC2** - označených ako **plochy zmiešaných dubových lesov sa zmenia na funkčné plochy územia ťažby nerastných surovín**; a stanú sa súčasťou krajinného celku **KC1**
  - plochy navrhované na zmenu funkcie sú v priamom kontakte s existujúcim lomom Dubina, navrhovanou zmenou dôjde k rozšíreniu existujúceho priestoru ťažby

- V súvislosti s vyššie uvedenou zmenou funkčného využívania riešeného územia sa zmení:

  - **zmenší sa územný rozsah lesov** (severne od existujúceho lomu) - na severnej hranici k.ú. Hranovnica), ide o hospodárske lesy
  - **zmenší sa rozsah miestneho biocentra (Dubina),** avšak zostane zachovaná jeho funkcia regionálneho biocentra, ako aj funkcia pohoria Kozích chrbtov ako regionálneho biokoridoru
  - **zmení sa zámer rozvoja krajinného celku KC1** navrhovaný v rámci výkresu č. 8 Ochrana prírody a tvorba krajiny:
    - rozšíri sa priestor ťažby mimo doterajšieho rozsahu *(v doterajšom územnom pláne bolo definované akceptovať kameňolom Dubina v doterajšom rozsahu)*

VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA

Poloha riešeného územia je vyznačená na výkrese širších vzťahov v M 1: 50 000.

Riešeným územím je územie na severnom okraji katastrálneho územia Hranovnica – severne od existujúceho kameňolomu Hranovnica – Dubina (ktorého prevažná časť leží na k.ú. Hranovnica) - v kontakte s katastrálnym územím Poprad (časť územia navrhovaného rozšírenia ťažby zasahuje do k.ú. Poprad). Ide o územie v pohorí Kozie chrbty. Z hľadiska ochrany prírody ide o územie v 1. Stupni ochrany prírody a krajiny. Časť územia sa nachádza v ochrannom pásme NPR Hranovnícka Dubina, v ktorom platí 3. Stupeň ochrany prírody a krajiny.

Rozsah riešeného územia bol prevzatý z podkladov poskytnutých investorom a podľa aktuálnej katastrálnej mapy ide o nasledovné parcely v k.ú. Hranovnica:

V doterajších hraniciach dobývacieho priestoru:

Parc.č.	5859/18	vedená ako ostatné plochy
	5859/19	vedená ako ostatné plochy
	5859/21	vedená ako ostatné plochy
	5859/22	vedená ako ostatné plochy
	5859/23	vedená ako ostatné plochy
	5859/25	vedená ako ostatné plochy
	5859/26	vedená ako ostatné plochy
	5859/35	vedená ako ostatné plochy
	5859/36	vedená ako ostatné plochy
	5859/37	vedená ako ostatné plochy
	5859/38	vedená ako ostatné plochy
	5859/39	vedená ako ostatné plochy
	5859/40	vedená ako ostatné plochy

V území navrhovaného rozšírenia ťažby:

Parc.č.	5859/43 výmera	5 079 m^2,	vedená ako lesné pozemky
	5859/44 výmera	3 533 m^2,	vedená ako lesné pozemky
	5859/46 výmera	351 m^2,	vedená ako zastavané plochy a nádvoria
	5859/49 výmera	680 m^2,	vedená ako lesné pozemky

EXISTUJÚCA ÚZEMNOPLÁNOVACIA DOKUMENTÁCIE OBCE

Obec Hranovnica má Územný plán z roku 2007 spracovaný digitálne.

ÚPN obce Hranovnica bol schválený Obecným zastupiteľstvom obce Hranovnica Uznesením č. 91/2007 z 30.11.2007. Záväzná časť ÚPN obce Hranovnica bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením obce Hranovnica č. 1/2007 z 30.11.2007.

Od schválenia ÚPN obce Hranovnica obec pripravuje podrobnejšie dokumentácie k príprave rozvoja územia v zmysle schváleného územného plánu a riadi podľa neho svoj rozvoj. Od schválenia územného plánu neboli obstarané a schválené, resp. iniciované žiadne jeho čiastkové zmeny, teraz spracovávaný doplnok je prvou zmenou ÚPN-O Hranovnica.

POUŽITÉ MAPOVÉ, ÚZEMNOPLÁNOVACIE A INÉ PODKLADY

- základná mapa SR M 1:10 000 (digitálny podklad získaný zoskenovaním výtlačku)
- Katastrálna mapa k.ú. Poprad M 1: 2880 (získaná z katastra, a informácie z „katasterportal“-u zo dňa 24.8.2011)

- **Územný plán obce Hranovnica**
  (spracovateľ: Ing.arch. Mária Kollárová – architekt, Poprad, 2007)

- **Zmeny a doplnky Územného plánu veľkého územného celku Prešovského kraja 2009, Záväzná časť**
  Schválené zastupiteľstvom PSK uznesením č. 588/2009 zo dňa 27.10.2009, záväzná časť bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením PSK č. 17/2009 schváleným Zastupiteľstvom Prešovského samosprávneho kraja uznesením č. 589/2009 zo dňa 27.10.2009 s účinnosťou od 06.12.2009

- **Zámer činnosti HRANOVNICA – DUBINA, rozšírenie priestoru ťažby**
  (zámer činnosti podľa zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, navrhovateľ: EUROVIA – Kameňolomy, s.r.o. Hlinská 40, Žilina, Obstarávateľ: ENVIGEO, a.s., Kynceľova 2, Banská Bystrica, dátum: marec 2009)

- **Určenie zmeny dobývacieho priestoru Hranovnica Dubina** (č. 2482-465-Jk/Ma/92) vydané Obvodným Banským úradom v Spišskej Novej Vsi dňa 8.12.1992

- **ROZHODNUTIE – povolenie zmeny banskej činnosti – otvárky, prípravy a dobývania v dobývacom priestore Hranovnica – Dubina** (č.218-748/2007) vydané Obvodným Banským úradom v Spišskej Novej Vsi dňa 16.04.2007

- **Hranovnica – Dubina, rozšírenie priestoru ťažby – stanovisko** (č. 863-2909/2009) vydané Obvodným Banským úradom v Spišskej Novej Vsi dňa 14.01.2010

- **Záverečné stanovisko** (číslo: 4229/2009-3.4./ml) **HRANOVNICA – DUBINA, rozšírenie priestoru ťažby**
  (vydané Ministerstvom pôdohospodárstva, životného prostredia a regionálneho rozvoja SR podľa zákona č. 24/2006 Z.z. O posudzovaní vplyvov na životné prostredie..., spracovatelia: MPŽPRR SR, Ing. Milan Luciak v spolupráci s RÚVZ so sídlom v Poprade, potvrdenie správnosti údajov: Mgr. Daniela Žišková, riaditeľka odboru hodnotenia a posudzovania vplyvov na ŽP, Ministerstvo pôdohospodárstva, životného prostredia a regionálneho rozvoja SR; miesto a dátum vydania záverečného stanoviska: Bratislava, 27.7.2010)

- **Podklady k pripravovanej ÚPD** (značka PO-11/2369-02/6881/Lk) **UPN-O Poprad – lokalita Zámčisko I, UPN-O Hranovnica – lokalita Zámčisko I,** poskytnuté dňa 08.08.2011 Krajským pamiatkovým úradom Prešov, pracovisko Levoča

ZÁVÄZNÁ ČASŤ
K ZMENÁM A DOPLNKOM Č. 1

ZÁVÄZNÁ ČASŤ ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE HRANOVNICA

Riešeného územia sa zo záväznej časti týka bod:

A.1. Zásady a princípy priestorového usporiadania územia a funkčného využitia územia

pre územný plán obce Hranovnica sú záväzné:

- zásady a princípy tvorby krajiny, ochrany prírody a formovania kostry ekologickej stability, vrátane prvkov ekologickej stability územia, vyjadrené vo výkrese č. 8 - Ochrana prírody a tvorba krajiny s návrhom ekologicky stabilných prvkov, spracovanom v mierke 1:10 000, vrátane členenia katastrálneho územia obce na krajinné celky a popisom zásad ich optimálneho priestorového a funkčného využívania,

za uvedený text záväznej časti sa doplní text:
„ , vrátane zmeny výkresu č. 8 spracovanej pod označením 8a v októbri 2011 vyplývajúcej zo zmeny a doplnku č. 1 ÚPN-O Hranovnica a v ňom doplnených zásad rozvoja územia - krajinného celku KC1a podmienok rozšírenia ťažby v lome Dubina“

VYHODNOTENIE ZÁBEROV LPF

K ZMENÁM A DOPLNKOM Č. 1

Pre navrhované rozšírenie priestoru ťažby je potrebné **vyňať z LPF 0,93 ha lesa**; ide o lesy hospodárske.

Celá výmera sa nachádza mimo zastavaného územia mesta obce, ale je v priamej nadväznosti na existujúci dobývací priestor lomu Dubina.

PRÍLOHY

ZÁVÄZNÉ REGULATÍVY A VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY V zmysle ÚPN VÚC Prešovského kraja, Zmeny a doplnky 2009

Nadradenou dokumentáciou pre riešené územie je Územný plán veľkého územného celku Prešovského samosprávneho kraja a jeho Zmeny a doplnky 2009. V zmysle jeho záväznej časti sa riešeného územia týkajú nasledovné záväzné regulatívy a verejnoprospešné stavby:

I. ZÁVÄZNÉ REGULATÍVY FUNKČNÉHO A PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA ÚZEMIA

1. V oblasti usporiadania územia, osídlenia a životného prostredia

1.1. V oblasti rozvoja nadregionálnych súvislostí a dobudovania multimodálnych koridorov, okrem iného:

1.1.6. Formovať sídelnú štruktúru prostredníctvom regulácie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia jednotlivých hierarchických úrovní ťažísk osídlenia, sídelných centier, rozvojových osí a vidieckych priestorov

1.2. V oblasti nadregionálnych súvislostí usporiadania územia, rozvoj osídlenia a sídelnej štruktúry, o.i.:

1.2.1. podporovať budovanie rozvojových osí v záujme tvorby vyváženej hierarchizovanej sídelnej štruktúry

1.2.1.3. podporovať ako rozvojové osi tretieho stupňa

1.2.1.3.8. horehronskú rozvojovú os – Heľpa – Vernár - Poprad

1.17. v oblasti prírodného a kultúrneho dedičstva

1.17.9. venovať osobitnú pozornosť lokalitám známych, evidovaných aj predpokladaných archeologických nálezísk, pričom orgánom ochrany archeolog. nálezísk je Pamiatkový úrad SR

2. V oblasti rozvoja rekreácie a cestovného ruchu

žiadne týkajúce sa riešeného územia

3. v oblasti kúpeľníctva

žiadne týkajúce sa riešeného územia

4. ekostabilizačné opatrenia

4.1. pri umiestňovaní investícií (rozvojových plôch) prioritne využívať zastavané územia obcí alebo plochy v náväznosti na zastavané územia a stavebné investície umiestňovať prioritne do tzv. hnedých plôch. Nevytvárať nové izolované celky, rešpektovať prírodné a historické danosti územia obcí

4.2. postupne odstraňovať environmentálne zaťaženia regiónov, najmä:

4.2.2. podtatranskej oblasti

4.2.4. oblasti ťažby nerastných surovín v blízkosti chránených území

4.8. postupne utlmiť a ukončiť povrchovú ťažbu nerastných surovín v osobitne chránených územiach ochrany prírody a krajiny a v územiach sústavy NATURA 2000 a revitalizovať dobývacie priestory, po ukončení ich exploatácie s akcentom ich krajinárskeho zakomponovania do okolitého prírodného prostredia

4.9. V oblasti ochrany prírody a tvorby krajiny:

4.9.7. pri hospodárskom využívaní území začlenených medzi prvky územného systému ekologickej stability uplatňovať

4.9.7.1. hospodárenie v lesoch tak, aby bol zabezpečený priaznivý stav biotopova biotopov druhov ako i priaznivý stav časti krajiny, v chránených územiach najmä v kategóriách ochranných lesov a lesov osobitného určenia

4.9.7.3. prispôsobenie trasovania dopravnej a inej technickej infraštruktúry ochrane prvkov ekologickej siete tak, aby bola maximálne zabezpečená funkčnosť a homogénnosť, v prípade potreby nevyhnutného umiestnenia tejto infraštruktúra do územia biocentra umiestniť ju prioritne do okrajových častí biocentra

4.9.7.4. eliminovanie stresových faktorov pôsobiacich na prvky územného systému ekologickej stability (pôsobenie priemyselných a dopravných emisií, znečisťovanie vodných tokov a pod.) systémovými opatreniami

4.9.7.5. realizovanie ekologického prepojenia, dopravnou a inou technickou infraštruktúrou, rozčlenenie biocentier a biokoridorov

4.9.7.7. minimalizovanie umiestňovania objemovo a plošne náročných stavieb do biocentier a biokoridorov provinciálneho, biosférického, nadregionálneho a regionálneho významu mimo zastavaných území obce a území s osobitnou ochranou, v súlade so všetkými regulatívmi bodu 4

4.9.11. nevytvárať nové dobývacie priestory v chránených územiach s 3.až 5. stupňom ochrany a v územiach patriacich do sústavy NATURA 2000

5 v oblasti dopravy

5.1. V oblasti nadradeného dopravného vybavenia

5.1.6. rešpektovať hlavné dopravné siete v rámci medzinár. turistickej dopravy – cestné komunikácie

5.1.6.1. východná severojužná trasa hranica PR - Podspády - Spišská Belá – Kežmarok - Poprad - Vernár - hranica Košického kraja s vylúčením nákladnej tranzitnej dopravy nad 7,5t v úseku Tatranská Javorina -Podspády - Spišská Belá

6 v oblasti vodného hospodárstva

žiadne týkajúce sa riešeného územia

7 v oblasti zásobovania plynom a energiou, telekomunikácie

žiadne týkajúce sa riešeného územia

8 v oblasti hospodárstva

8.1. V oblasti priemyslu a stavebníctva

8.2.5. Chrániť priestory ložísk vyhradených nerastov, určené dobývacie priestory a evidované chránené ložiskové územia

II. VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY

Verejnoprospešné stavby spojené s realizáciou uvedených záväzných regulatívov sú tieto:

1. v oblasti dopravy

1.2. Stavby nadradenej cestnej siete pre

1.2.7. cesta I/67

c) v úseku Poprad hranica KSK – Vernár - Poprad, s obchvatom obce Hranovnica a s tunelom v priestore Vernár

4. v oblasti hospodárstva a priemyslu

4.2. stavby pre využívanie ložísk vyhradených nerastov

Na uskutočnenie verejnoprospešných stavieb možno podľa § 108 zákona č. 50/1976 Zb. O územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov, pozemky, stavby a práva k nim vyvlastniť, alebo vlastnícke práva k pozemkom a stavbám obmedziť

PODMIENKY povolenia činnosti ZO ZÁVEREČNÉHO STANOVISKA

(stanoviska k posudzovaniu navrhovanej činnosti – rozšírenia priestoru ťažby - EIA)

V zmysle Záverečného stanoviska k posudzovaniu Zámeru činnosti je potrebné rešpektovať nasledovné podmienky v ňom stanovené (uvedené sú týkajúce sa územnotechnických podmienok), t.j.:

- **odporúča sa rozšírenie priestoru ťažby v medziach navrhovaného ložiska nevyhradeného nerastu mimo územia OP NPR a archeologického náleziska Zámčisko I. s nasledovnými podmienkami:**

  - zosúladiť navrhovanú činnosť s ÚPD dotknutej obce /mesta, zabezpečiť spracovanie príslušných návrhov čiastkových zmien ÚPD dotknutej obce/mesta a ich schválenie

  - nezasahovať do archeologického náleziska Zámčisko I; jeho polohu a hranice ochranného pásma je nutné vyznačiť v projektovej dokumentácii a v teréne

  - v prípade ďalších archeologických nálezov zistených v priebehu ťažby ďalšiu ťažbu zastaviť a o tejto skutočnosti bezodkladne informovať Krajský pamiatkový úrad v Prešove a postupovať podľa zákona NRSR č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu

  - nezasahovať do OP NPR Hranovnícka Dubina

  - zabezpečiť dôsledné plnenie požiadaviek vyplývajúcich zo všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti ochrany ovzdušia, najmä zisťovanie emisií prostredníctvom jednorazových autorizovaných meraní a meraní depozitného limitu pre prašný spád na hranici areálu kameňolomu

  - v prípade používania nebezpečných látok zaobchádzať s nimi podľa príslušných ustanovení zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) a vykonávať účinné opatrenia, aby tieto látky nevnikli do podzemných vôd

  - s vyprodukovanými odpadmi nakladať podľa všeobecne záväzných právnych predpisov

  - nezvážať a nedeponovať v lome žiadne odpady, nevytvárať v lome skládky a neukladať v ňom ani trosky technických objektov

  - realizovať technickú rekultiváciu a biologickú revitalizáciu už v priebehu banskej činnosti

  - zabezpečiť vypracovanie projektu technickej rekultivácie a biologickej revitalizácie a odsúhlasiť ho s príslušným orgánom štátnej správy ochrany prírody a krajiny

  - zakomponovať do technickej časti rekultivácie tzv. „morfologickú sanáciu“ spočívajúcu v odstránení všetkých pravidelných geometrických prvkov (napr. pravidelnú „schodovitosť“ etáží lokálne opticky rozrušiť čiastočným odstrelom etáží, girlandovým dosypaním suťových kužeľov, ponechaním torza etáží)

  - v projekte biologickej revitalizácie uvažovať s návrhom sekundárnej obnovy lesných porastov zodpovedajúcich stanovištným podmienkam; rekultiváciu navrhnúť v etapách s postupnou obnovou už počas dobývania na plochách už vydobytých z dôvodu vekovej diverzifikácie porastov

  - vo vzťahu k územiu Kvetnice a jej okolia preveriť dodržanie limitov na ochranu ľudského zdravia rozptylovou štúdiou vypracovanou podľa príslušnej vyhlášky, ako aj hlukovou štúdiou vypracovanou podľa príslušnej vyhlášky. Súlad s limitmi na ochranu ľudského zdravia je podmienkou povolenia činnosti

CHARAKTERISTIKA RIEŠENÉHO ÚZEMIA A KAMEŇOLOMU DUBINA

(týkajúce sa riešeného územia a navrhovanej zmeny a doplnku ÚPN-O)

EXISTUJÚCI STAV

Riešené územie sa nachádza v pohorí Kozie chrbty. Z hľadiska ochrany prírody ide o územie v 1. Stupni ochrany prírody a krajiny. Časť územia zasahuje do ochranného pásma NPR Hranovnícka Dubina, v ktorom platí 3. Stupeň ochrany prírody a krajiny (blízka NPR Hranovnícka Dubina je zaradená do 5. Stupňa ochrany prírody a krajiny). V dotknutom území sa nenachádzajú lokality zaradené do siete NATURA 2000.

Súčasné územie ťažby v povrchovom lome Dubina nachádza na k.ú. Hranovnica, jeho určený dobývací priestor zasahuje aj do k.ú. Poprad.

Povrchový lom Dubina sa nachádza na juhozápadnom svahu kóty Zámčisko v pohorí Kozie chrbty, ktoré oddeľuje Podtatranskú kotlinu od Hornádskej kotliny. Prevládajúci smer hrebeňa pohoria (V-Z), ako aj lesná vegetácia severných i južných svahov pohoria Kozie chrbty vizuálne „ukrývajú" priestor lomu – vnímaný je v krajine iba v smere od Spišského Bystrého (od juhozápadu).

Priestor lomu možno charakterizovať ako areál povrchovej ťažby stavebného materiálu, ktorý je charakterizovaný najmä ťažobnými rezmi melafýrového lomu (v súčasnosti 10 ťažobných rezov). Haldy jednotlivých vyrábaných frakcií sú uložené na spodnej etáži lomu – pre rýchlu, bezpečnú a pohodlnú expedíciu. Technologické, technické a obslužné zariadenia sú umiestnené v spodnej etáži lomu a zabezpečujú úpravu a zušľachťovanie vydobytých nerastov. Lesné porasty tvoria širšie okolie dotknutého územia. V hrebeňových častiach pohoria sú značne poškodené vplyvom vetra. Patria sem aj spevnené a nespevnené komunikácie, ktoré zabezpečujú priebeh využívania ložiska. Ich trasa a úprava sa mení podľa potreby ťažby a úpravy suroviny. Administratívno-obslužné objekty – administratíva, šatne, kancelárie – sú umiestnené v spodnej etáži lomu.

Ide o povrchový lom na ťažbu stavebného kameňa – melafýru (paleobazaltu). Povrchová ťažba kameňa lomovým spôsobom výrazne mení scenériu a má priamy vplyv na vnímanie krajiny.

Lom je prístupný z cesty I/67 - a vo svojej juhozápadnej časti sa nachádza v jej priamom kontakte (na k.ú. Hranovnica), odkiaľ je prístupná spodná etáž lomu a aj jeho výrobno-prevádzkové, skladovacie a administratívno-obslužné objekty. Pre prístup techniky do horných etáží lomu má areál vlastné účelové komunikácie.

Existujúci lom Hranovnica - Dubina leží prevažne na k.ú. Hranovnica, na jeho severnej hranici, v odťažitej polohe od obytných lokalít obce Hranovnica. V zmysle platného územného plánu obce Hranovnica je kameňolom Dubina v území zachovaný s rešpektovaním súčasného funkčného využívania územia.

Lom sa nachádza v lesnatom území pohoria Kozie chrbty, aj keď v súčasnosti je lesný porast - hlavne v jeho okrajových častiach - postihnutý veternou kalamitou. Lesy na severných svahoch pohoria (resp. kóty Zámčisko) – lesy v okolí Kvetnice sú prevažne lesy osobitného určenia. Časť lesov je aj hospodárskych.

V blízkosti lomu a riešeného územia – na južných svahoch pohoria Kozie chrbty (resp. kóty Zámčisko) sa nachádza maloplošné chránené územie NPR Hranovnícka Dubina (5. Stupeň ochrany v zmysle Zákona o ochrane prírody a krajiny) – na k.ú. Hranovnica.

Blízka lokalita Zámčisko je archeologickou lokalitou (na k.ú. Poprad a Hranovnica).

Hranovnícka Dubina tvorí súčasne nespojitý biokoridor v území, lesy v okolí Kvetnice sú súčasne miestnym biocentrom začleneným do územného systému ekologickej stability na miestnej úrovni.

NPR Hranovnícka Dubina

- *územie predstavuje lesné spoločenstvá dubového a bukovodubového vegetačného stupňa na melafýre lúčivniansko-gánovskej vysočiny s najsevernejším výskytom duba zimného, ktorý je na okraji svojho areálu rozšírenia. Má veľký význam pre poznanie histórie našich lesov. Chránené územie prestavuje tri samostatné lokality pôvodné dve sa nachádzajú na južných svahoch Zámčiska v nadm. Výške 650-921 m n.m. Tretia plocha sa nachádza na južných svahoch Krížovej. Z botanického hľadiska je pre rezerváciu najdôležitejší výskyt endemitu kostravy križovienskej, kosatca bezlistého uhorského ako aj ďalších teplomilných druhov rastlín.*
- *NPR je v 5. stupni ochrany prírody a krajiny v zmysle zákona č. 543/2002 Zb.*
- *Ochranné pásmo NPR je 100 od vyhlásenej hranice NPR - územie OP je v 3. stupni ochrany prírody a krajiny v zmysle zákona č. 543/2002 Zb.*

Zámčisko I

- *Archeologická lokalita s pozostatkami hradiska z doby železnej (Popradský hrad) a strážnej veže husitov z 15. Storočia*

Povrchová ťažba nerastu prebieha v existujúcom dobývacom priestore, ktorý je vymedzený hranicami dobývacieho priestoru pre ťažbu vyhradeného nerastu – melafýru (v zmysle banského zákona) na základe určenia Obvodného banského úradu V Spišskej Novej Vsi (z roku 1992) a jeho následného rozhodnutia o povolení zmeny banskej činnosti - otvárky, prípravy a dobývania v dobývacom priestore Hranovnica – Dubina (z roku 2007).

Súčasná ťažba sa riadi plánom otvárky, prípravy a dobývania výhradných ložísk v zmysle banského zákona.

Vymedzené hranice dobývacieho priestoru lomu Hranovnica – Dubina (jeho severný „cíp“) zasahujú aj do k.ú. Poprad, na jeho južnej hranici.

DÔVODY NAVRHOVANEJ ZMENY

Zámerom investora je pokračovať v existujúcej povrchovej ťažbe v ložisku stavebného kameňa – melafýru v lome Hranovnica – Dubina. Súčasná ťažba sa riadi plánom otvárky, prípravy a dobývania výhradných ložísk v zmysle banského zákona. Navrhované rozšírenie priestoru ťažby je navrhované mimo vymedzeného dobývacieho priestoru a v zmysle banského zákona ho môžeme považovať za ložisko nevyhradeného nerastu. V rámci ložiska nevyhradeného nerastu je činnosť vykonávaná banským spôsobom riadená plánom využívania ložiska.

Podľa spracovanej koncepcie plánu využívania ložiska je plánované v priestore navrhovaného rozšírenia ťažby vydobyť 250 000 m^3 stavebného kameňa (680 000 t) pri plánovanej ročnej ťažbe v množstve 50 000 t budú zásoby určené k ťažbe vydobyté za obdobie 14 rokov. Realizáciou navrhovaného rozšírenia priestoru ťažby sa posunutím záverných stavov etáží do priestoru nového rozšírenia uvoľní aj časť zásob v rámci existujúceho DP, ktoré sú v súčasnosti uvádzané ako viazané. Na základe predbežných výpočtov sa navýšia ťažiteľné zásoby v existujúcom dobývacom priestor o cca 2 327 400 t.

(Údaje o ťažbe sú za celý priestor navrhovaného rozšírenia, t.j. aj na území, ktoré leží na k.ú. Poprad).

Pri dobývaní bude hornina rozpojovaná trhacími prácami malého a veľkého rozsahu.

Ťažená surovina vyhovuje svojimi fyzikálno-mechanickými a chemickými vlastnosťami pre výrobu kameniva najvyšších kvalitatívnych tried. Vyrobené frakcie kameniva je možné využiť ako kamenivo do betónu, do bitumentových zmesí a na nátery ciest a letísk, vo forme drveného kameniva ako kamenivo do materiálov používaných pri výstavbe ciest.

Výhodný skrývkový pomer, dostatočné množstvo geologických zásob, nízky obsah škodlivín a homogenita suroviny priaznivo ovplyvňuje ekonomiku výroby. Všetky produkty ťažby sú predajné. Komunikačná prístupnosť ložiska je vynikajúca – v tesnej blízkosti štátnej cesty I/67.

Realizáciou činnosti dôjde k racionálnemu využitiu zásob nerastného bohatstva.

KRAJINNO-EKOLOGICKÉ ASPEKTY NAVRHOVANEJ ZMENY

Navrhované rozšírenie priestoru ťažby nepredstavuje novú činnosť v dotknutom území, ide o rozšírenie existujúcej činnosti v povrchovom lome na ťažbu stavebného kameňa - melafýru (paleobazaltu), avšak intenzita ťažby zostane na súčasnej úrovni.

Navrhované rozšírenie priestoru ťažby Hranovnica – Dubina bolo ako Zámer činnosti posudzované podľa zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie Záverečné stanovisko posudzovania zámeru činnosti a podmienky jej uskutočnenia (z hľadiska územnotechnických podmienok) sú uvedené v úvodných častiach dokumentácie.

Povrchová ťažba kameňa lomovým spôsobom výrazne mení scenériu krajiny (ťažbou dochádza k úbytku rastlého podkladu, čím sa mení reliéf) čo má priamy nevratný vplyv na vnímanie krajiny.

Hrebeň Zámčiska bude bude v najvyšších polohách tvorený korunou ťažobných rezov a ďalej bude pokračovať líniou smerom k horárni (tento hrebeň bude súčasne rozvodnicou). Svahy ťažobných rezov sú aj budú orientované juhozápadným až južným smerom.

Postupovať sa bude dominantne severným smerom a zasiahnuté budú západné a na malej ploche vo vrcholovej polohe aj severozápadné svahy kóty Zámčisko. V súčasnosti je lom – jeho etáže vnímateľný len zo smeru od Spišského Bystrého; od obývanej časti Kvetnice je cez kalamitou odlesnený pás registrovateľná hrana svahu; obnaženie skalných stien v pohľadoch od Kvetnice nehrozí. Po otvorení najvrchnejšej etáže by bol obnažený skalný substrát viditeľný na veľmi malej ploche v rámci severného rohu parcely č. 3098/22 zo strany bytovky “Stará obytná“.

Rozšírenie priestoru ťažby sa má realizovať smerom ku Kvetnici

Najbližšie situované obytné zóny prestavujú obec Hranovnica (cca 2 500 m) a mestská časť Kvetnica (cca 350 m). Návštevníci Kvetnice a okolitého prírodného prostredia môžu byť v dôsledku ťažobnej činnosti rušení hlavne hlukom. Zaťaženie územia hlukom z prevádzky kameňolomu však existuje už v súčasnosti. Hlavné zdroje hluku, ako aj hlavné bariéry pre šírenie sa zvuku v území zostanú zachované.

Rozšírenie priestoru ťažby je v zmysle Záverečného stanoviska posudzovania zámeru činnosti **podmienené preukázaním dodržania limitov** na ochranu ľudského **zdravia vypracovaním hlukovej a rozptylovej štúdie odborne spôsobilými osobami.**

Navrhované rozšírenie priestoru ťažby je potenciálne v kolízii s archeologickým náleziskom Zámčisko I., pozostatkami v teréne málo viditeľných fragmentov hradiska z mladšej doby kamennej a staršej doby železnej. Potenciálna kolízia spočíva v možnosti nálezov v širšom okolí lokality vytýčenej archeologickým prieskumom, ktorá zasahuje do východnej hranice DP. V zmysle vyžiadaných podkladov pre spracovanie ÚPD od Pamiatkového úradu v Prešove počas spracovania Doplnku sa **rozšírenie priestoru ťažby severovýchodným smerom** (smerom k Zámčisku) **podmieňuje predstihovým celoplošným sondážnym archeologickým výskumom**, ktorého podmienky vykonávania na požiadanie určí Pamiatkový úrad.

Areál otvorenej povrchovej ťažby stavebného kameňa nie je novým prvkom v krajine – realizáciou činnosti dôjde len k jeho plošnému rozšíreniu. Existujúci lom ako krajinotvorný prvok je v krajine – v dotknutom území identifikovateľný už niekoľko desaťročí. Lokalita kameňolomu pôsobí v území ako estetická závada a v území pôsobí rušivo (podľa ÚPN O Hranovnica) .

Predpokladá sa, že tento stav bude pretrvávať po celý čas vykonávania banskej činnosti v lome Dubina. Po ukončení ťažobných aktivít by mala byť celá lokalita kameňolomu rekultivovaná v zmysle spracovaných projektov rekultivácie. Pre DP Hranovnica - Dubina je spracovaný projekt rekultivácie, ktorý pozostáva z technickej a biologickej rekultivácie a projektu výsadby. Zámerom projektu je obnoviť lesné porasty na plochách, z ktorých boli odstránené, čím sa priestor lomu začlení v rámci krajinnej štruktúry k lesným a poloprírodným areálom.

Existujúca povrchová ťažba stavebného kameňa - melafýru (paleobazaltu) – je vykonávaná na výhradnom ložisku nevyhradeného nerastu melafýru Hranovnica – Dubina, v rámci určeného dobývacieho priestoru. Navrhované rozšírenie ťažby je situované do vzdialenosti cca 50 m severným smerom od doteraz určenej hranice dobývacieho priestoru.

Dotknuté územie dobývacieho priestoru, ako aj navrhovaného rozšírenia priestoru ťažby bolo pôvodne pokryté lesom. Lesné porasty sú zaradené medzi hospodárske lesy. Plochy LPF budú vyňaté v rozsahu navrhovaného rozšírenia priestoru ťažby.

Výhradné ložisko je podľa banského zákona (zákon č. 44/1988) ložisko vyhradeného nerastu (vyhradené nerasty sú v zákone taxatívne vymenované, všetky ostatné nerasty sú nevyhradené); patria sem však aj také ložiská nevyhradených nerastov, ktoré boli pred účinnosťou citovaného zákona určené ako výhradné. Paleobazalt nie v zákone taxatívne vymenovaný, patrí teda medzi nevyhradené nerasty.

HODNOTENIE NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA

Z hľadiska poskytnutých podkladov a podkladov získaných od investora a mesta, ako aj dotknutých orgánov možno konštatovať nasledovné:

- existujúci určený dobývací priestor lomu Dubina je právoplatne určený a je nutné ho v území akceptovať, vrátane predpokladanej banskej činnosti na ňom (aj v zmysle záväznej časti ÚPN VÚC, resp. ÚPN obce Hranovnica)

- územie navrhovaného rozšírenia priestoru ťažby je v odťažitej polohe od obytných častí obce Hranovnica (a nezhorší doterajšie vplyvy z hľadiska hluku a emisií na obytné územie obce) a vzhľadom k tomu, že ide o rozšírenie priestoru ťažby v už existujúcom lome je táto zmena z hľadiska územného plánu obce Hranovnica a navrhnutého rozvoja jej územia akceptovateľná.